

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.284/2021/9. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Nagy S. Tibor ügyvéd (cím1) által képviselt felperes neve (cím2, tartózkodási hely: cím3) felperesnek – a dr. Kalla Judit ügyvéd (cím4) által képviselt I.rendű alperes (cím5, tartózkodási hely: cím6) I. rendű, III. rendű alperes neve (cím7) III. rendű, VI. rendű alperes neve (cím8) VI. rendű, a dr. Bányai Gábor Ügyvédi Iroda (cím9, eljáró ügyvéd: dr. Bányai Gábor ügyvéd) által képviselt VIII. rendű alperes neve (cím10) VIII. rendű, dr. Halmos András ügyvéd (cím11) által képviselt XI. rendű alperes neve (cím12) XI. rendű, az elsőfokú eljárásban a Kozma-Enyedi Ügyvédi Iroda (cím13, eljáró ügyvéd: dr. Kozma-Enyedi Fanni), a másodfokú eljárásban a Szabó-Strausz Ügyvédi Iroda (cím14, eljáró ügyvéd: dr. Szabó-Strausz Dávid) által képviselt XIII. rendű alperes neve (cím15) XIII. rendű, valamint XVII. rendű alperes neve (cím16) XVII. rendű alperesek ellen ingatlan-nyilvántartási bejegyzés törlése iránt indított perben az Egri Törvényszék 27.P.20.227/2020/38. sorszámu kiegészítő ítéletével kiegészített 37. sorszámu ítélete ellen a felperes által 40/F/6. és 41/F/3. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 135 000 (egyszázharmincötezer) forint általános forgalmi adót tartalmazó 635 000 (hatszázharmincötezer) forint, a XIII. rendű alperesnek 13 500 (tizenháromezer-ötszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 63 500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az I. rendű alperes a felperes fia. A felperes különböző cégeken keresztül szőlészeti, borászati, borpalackozási és értékesítési tevékenységet folytat.

[2] felperes neve felperes, mint eladó és I.rendű alperes I. rendű alperes, mint vevő adásvételi szerződést kötöttek 1998. november 30. napján mely szerződéssel a felperes eladta az I.rendű alperesnek többek között az helyrajzi szám1 helyrajzi számú, helyrajzi szám2 helyrajzi számú, helyrajzi szám3 helyrajzi számú, helyrajzi szám4 helyrajzi számú, helyrajzi szám5 helyrajzi számú, helyrajzi szám6 helyrajzi számú, helyrajzi szám7 helyrajzi számú, helyrajzi szám8 helyrajzi számú, helyrajzi szám9 helyrajzi számú, helyrajzi szám10 helyrajzi számú, helyrajzi szám11 helyrajzi számú, helyrajzi szám12 helyrajzi számú és az helyrajzi szám13 helyrajzi számú (a későbbi telekalakítás folytán helyrajzi szám14 helyrajzi számú) ingatlanokat.

[3] A 2003. február 21. napján kelt telekegyesítési, telekhatárrendezési, közös tulajdont megszüntető okirattal felperes neve felperes, I.rendű alperes I. rendű alperes és K. S. a helyrajzi szám15 helyrajzi szám, helyrajzi szám16 helyrajzi szám és helyrajzi szám17 helyrajzi szám, helyrajzi szám18 helyrajzi szám és helyrajzi szám36 helyrajzi szám alatti ingatlanokon fennálló tulajdoni viszonyokat, az ingatlanok telekhatárait birtokösszevonási céllal akként rendezték, hogy a felperes az I. rendű alperesnek ajándékozta a helyrajzi szám17 helyrajzi számú ingatlanon fennálló 1513/5419-ed tulajdoni illetőségét, mely ajándékot az I. rendű alperes elfogadott.

[4] A szerződés 6. pontja értelmében az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonába kerül az ... Körzeti Földhivatal ...-4/2002., illetve ...-4/2002. számon készített telekegyesítési vázrajza alapján, valamint ... Megyei Jogú Város Önkormányzata ...-2/2002. számú jogerős határozatával záradékolt fenti ingatlanokra vonatkozóan a telekegyesítési vázrajz alapján kialakuló helyrajzi szám19 helyrajzi számú ingatlan.

[5] Az I. rendű alperes az helyrajzi szám20 helyrajzi számú ingatlant III. rendű alperes neve III. rendű alperestől 1998. évben vétel jogcímén szerezte meg, míg az helyrajzi szám21 helyrajzi számú ingatlant 1997. évben néhai G. Jné eladótól vásárolta.

[6] Az I. rendű alperes az helyrajzi szám22 helyrajzi számú ingatlant 1995. évben A. I.-tól és Hné B. E.-től vétel jogcímén szerezte.

[7] Az helyrajzi szám23 helyrajzi számú ingatlant az I. rendű alperes 1995. évben B. L.-tól, szintén vétel jogcímén szerezte meg.

[8] Az helyrajzi szám24 helyrajzi számú ingatlant VIII. rendű alperes neve VIII. rendű alperestől, az helyrajzi szám25 helyrajzi szám alatti ingatlant néhai B. G.-tól 1997. évben adásvételi szerződéssel szerezte meg.

[9] Az helyrajzi szám26 helyrajzi számú ingatlanra vonatkozóan a felperes és az I. rendű alperes adásvételi szerződést kötöttek 1996. évben.

[10] Az helyrajzi szám27 helyrajzi számú és az helyrajzi szám28 helyrajzi számú ingatlanokat az I. rendű alperes VI. rendű alperes neve VI. rendű alperestől és Hné B. E.-től 1995. évben vásárolta meg.

[11] Az helyrajzi szám29 helyrajzi számú ingatlant VI. rendű alperes neve VI. rendű alperestől 1995-ben vétel jogcímén szerezte meg.

[12] Az helyrajzi szám30 helyrajzi számú ingatlant az I. rendű alperes 1997. évben XI. rendű alperes neve XI. rendű alperestől vétel jogcímén szerezte meg.

[13] Az helyrajzi szám31 helyrajzi számú ingatlant az I. rendű alperes 1993. évben néhai H. Jné-től adásvétel útján szerezte.

[14] Az helyrajzi szám32 helyrajzi számú ingatlant az I. rendű alperes a felperestől ajándék címén szerezte.

[15] A helyrajzi szám33 helyrajzi számú ingatlant az I. rendű alperes néhai M. Iné-től a 2000. évben, a helyrajzi szám34 helyrajzi számú ingatlant néhai M. I.-tól, szintén 2000. évben vétel jogcímén szerezte meg, míg a helyrajzi szám35 helyrajzi számú ingatlant M. P. eladótól a 2000. évben vétel jogcímén szerezte meg.

[16] A felperes 2009. évben elhagyta Magyarországot, onnantól kezdve életvitelszerűen Mexikóban élt, ahol 2018. augusztus 27. napján nemzetközi elfogatóparancs folytán elfogták, majd 2018. augusztus 27. napján kiadatási őrizetbe került.

[17] A tényállásban szereplő szerződésekhez szükséges vételárat az I. rendű alperesnek minden esetben a felperes biztosította. A felperes a tényállásban szereplő, itt írt szerződésekben annak reményében működött közre, hogy az I. rendű alperes hozzá hasonlóan borász lesz és tulajdonosként a családi cégcsoportban közösen aktív vállalkozási tevékenységet fognak végezni.

[18] Az I. rendű alperes volt ügyvezetője a gazdasági társaságnak, amely a felperes érdekeltségébe tartozott, I. rendű alperes vezette továbbá a szintén felperes érdekeltségébe tartozó palackozó-üzemet is. Kettőjük kapcsolata azonban hullámszó volt, amely 2015-re odáig vezetett, hogy az I. rendű alperes a családi cégcsoportbeli mindennemű tevékenységet megszüntetett.

[19] A felperes módosított keresetében kérte, hogy az E. külterület helyrajzi szám37, A. helyrajzi szám14, helyrajzi szám2, helyrajzi szám3, helyrajzi szám4, helyrajzi szám5, helyrajzi szám6, helyrajzi szám7, helyrajzi szám8, helyrajzi szám9, helyrajzi szám10, helyrajzi szám11, helyrajzi szám38 helyrajzi számú ingatlanok tekintetében az I. rendű alperes tulajdonjogát törölje, és a felperes 1/1 arányban fennálló tulajdonjoga visszajegyzésének tülésére kötelezze, és kérte, hogy a bíróság keresse meg a földhivatalt az I. rendű alperes tulajdonjoga törlésének és a felperes tulajdonjogának 1/1 arányban való visszajegyzésének ingatlan-nyilvántartásban való átvezetése céljából, ajándék visszakövetelése címén.

[20] Kérte, hogy a bíróság a N. külterület helyrajzi szám19 helyrajzi számú ingatlant illetően az I. rendű alperes tulajdonjogát törölje, és az I. rendű alperest 25135/39419-ed arányban kötelezze a tulajdonjog visszajegyzésének tülésére, valamint keresse meg a földhivatalt az I. rendű alperes tulajdonjoga törlésének és a felperes tulajdonjoga 25135/39419-ed arányban való visszajegyzésének az ingatlan-nyilvántartásban való átvezetése céljából, ajándék visszakövetelése jogcímén (1. történeti tényállás).

[21] Az E. külterület helyrajzi szám39, helyrajzi szám21, helyrajzi szám22, helyrajzi szám23, helyrajzi szám24, helyrajzi szám25, helyrajzi szám26, helyrajzi szám27, helyrajzi szám28, helyrajzi szám29, helyrajzi szám30, helyrajzi szám31, helyrajzi szám32, helyrajzi szám33, helyrajzi szám34, helyrajzi szám35 helyrajzi számú ingatlanok tekintetében a felperes kérte az I. rendű alperes tulajdonjogának törlését, és a felperes tulajdonjogának 1/1 arányban ajándék visszakövetelése jogcímén történő bejegyzését.

[22] A felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket annak tülésére, hogy az I. rendű alperes tulajdonjogát a E. külterület helyrajzi szám39, helyrajzi szám21, helyrajzi szám22, helyrajzi szám23, helyrajzi szám24, helyrajzi szám25, helyrajzi szám26, helyrajzi szám27, helyrajzi szám28, helyrajzi szám29, helyrajzi szám30, helyrajzi szám31, helyrajzi szám32, helyrajzi szám33, helyrajzi szám34, helyrajzi szám35 helyrajzi számú ingatlanokról töröljék, és arra 1/1 arányban ajándék visszakövetelése jogcímén a felperes tulajdonjoga bejegyzésre kerüljön.

[23] Kérte az alpereseket annak tülésére kötelezni, hogy az I. rendű alperes tulajdonjogát a N. külterület helyrajzi szám19 helyrajzi számú ingatlanról töröljék, és arra a felperes tulajdonjoga 14284/39419-ed arányban ajándék visszakövetelése jogcímén bejegyzésre kerüljön.

A felperes kérte, hogy a bíróság az illetékes földhivatalt keresse meg az I. rendű alperes tulajdonjoga törlésének és a felperes tulajdonjoga 14284/39419-ed arányban, ajándék visszakövetelése jogcímén az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése céljából (2. történeti tényállás).

[24] Az helyrajzi szám40 helyrajzi számú ingatlanra vonatkozóan kérte a felperes, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű és a XVII. rendű alperest az I. rendű alperes holtig tartó hasznélvezeti joga törlésének tülésére, és keresse meg a földhivatalt az I. rendű alperes holtig tartó hasznélvezeti joga törlésének ingatlan-nyilvántartásban való átvezetése céljából (3. történeti tényállás).

[25] A felperes perköltségben is kérte I. rendű alperes marasztalását.

[26] Keresetének jogalapjaként a felperes a szerződéskötés időpontjában hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 582. § (3) bekezdésére hivatkozott.

[27] A felperes állítása szerint 1998. november 30. napján kelt adásvételi szerződés megkötésére az a szándék vezette, hogy az I. rendű alperes nevére vásároljon ingatlanokat azért, hogy azokon szőlőtelepítéseket eszközöljenek. Ennek háttérében az a megfontolás állt,

hogy a családi cégcsoportnak legyen a borászati tevékenység gyakorlásához szükséges saját szőlő alapanyaga. Hivatkozása szerint ez a várakozása hiúsult meg 2016-ban, amikor is az I. rendű alperes az ingatlanok értékesítését megkezdte, vevőket keresett a nevén lévő, de a felperes által finanszírozott ingatlanokra. Kifogásolta azt is, hogy az I. rendű alperes egyes ingatlanokat az ő véleményének kikérése nélkül adott bérbe, ezen keresztül pedig tulajdonképpen a közös gazdálkodási tevékenység végzésében megnyilvánuló felperesi várakozást az I. rendű alperes megghiúsította. Hivatkozott arra is, hogy az I. rendű alperes nevére az ingatlanokat azért vásárolta, mert cégcsoportot kívánt létrehozni családi vállalkozásban szőlő- és bor-termelésre, illetve borpalackozásra. Ebbéli várakozásai eredetileg nem tűntek megvalósít-hatatlannak, hiszen az I. rendű alperes borgazdasági technikumban érettségizett. A felperes előadása szerint szándékában állt a cég vezetését átadni az I. rendű alperes részére, annak érdekében, hogy az I. rendű alperes vigye tovább a felperes gazdálkodási tevékenységét, illetve borászati gazdasági tevékenységét. Állítása szerint észszerű volt az I. rendű alperes nevére vásárolni az ingatlanokat, hiszen úgy vélte, hogy ő lesz az, aki átveszi tőle a borászati munkát és az ennek gyakorlásához szükséges vagyont. Hivatkozása szerint erre utal az a körülmény is, hogy szőlő ültetvényeket létesített az általa irányított cégeken keresztül az I. rendű alperestől bérelt, neki vásárolt ingatlanokon. Ugyancsak felperesi hivatkozás szerint ebbéli feltételezéseit alaptalanok voltak, mert az I. rendű alperes, ha részt is vett időlegesen a közös vállalkozás tevékenységében, akkor sem a kellő intenzitással és odaadással. Vitatta azt az I. rendű alperesi védekezést, mely szerint éveken keresztül használta a munkaerejét a családi vállalkozás érdekében és a felperes ezért ajándékozta neki az ingatlanokat.

[28] A felperes állítása szerint nem felelhet meg a valóságnak, hogy az I. rendű alperes az ingatlanokat a munkájáért cserébe kapta, hiszen azok 1995-től kerültek a család tulajdonába, illetve az I. rendű alperes nevére íratva, amikor az I. rendű alperes már csak életkora folytán sem csinálhatott még a cégekben semmit, a szerződések megkötésekor ugyanis 20 év körüli volt. További felperesi hivatkozás szerint az a felvetés, hogy a borászati tevékenységhez szükséges alapanyagot biztosítsák az I. rendű alperes tulajdonába került ingatlanokon végzett szőlőművelésből 2016. évben dőlt meg.

[29] Az helyrajzi szám13 helyrajzi számú ingatlant illetően előadta a felperes, hogy az az A. helyrajzi szám14 helyrajzi számú ingatlan megosztásakor alakult ki, így tehát a helyrajzi szám41 helyrajzi számú ingatlan magában foglalta az A. helyrajzi szám14 helyrajzi számú ingatlant.

[30] A helyrajzi szám19 helyrajzi számú ingatlan pedig beolvadt a helyrajzi szám17, helyrajzi szám18 és helyrajzi szám36 helyrajzi számú ingatlanokba.

[31] A helyrajzi szám17 helyrajzi számú ingatlan 3906/5419-ed részét I.rendű alperes I. rendű alperes csere útján szerezte meg. A helyrajzi szám17 helyrajzi számú ingatlan 1543/5419-ed tulajdoni hányadát ajándékozás címén szerezte meg az I. rendű alperes a felperestől a 2003. február 21. napján kelt szerződéssel.

[32] A felperes arra is hivatkozott, hogy amennyiben a bíróság megállapítja, hogy az ingatlanokat ténylegesen ajándék címén szerezte az I. rendű alperes, úgy ajándék visszakövetelése iránt érvényesíti igényét, figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes tisztában volt a felperes azon szándékával, hogy a felperes az ingatlanokat azzal a feltevessel vásárolta meg a javára, hogy a cégcsoportnak legyen szőlőtermelő bázisa, és nem azért, hogy az I. rendű alperes az ingatlanokat eladja, bérbe adja, vagy bármilyen módon kizárólagosan a saját céljaira használja fel. Az I. rendű alperes is tudta, hogy a felperes nagy családi gazdálkodást kívánt működtetni, amiben az összes családtag részt vehetett volna. Tisztában volt azzal, hogy ezen feltevés nélkül – amely az ajándékozás mögött húzódik – az ügyletre nem került volna sor.

[33] A felperes kifogásolta, hogy az I. rendű alperes a kapott ingatlanokkal sajátjaként kezdett rendelkezni, azokból eladott, illetve azokat részben bérbe adta. Kérte ugyan vissza az ingatlanokat az I. rendű alperestől, aki azonban e kérés teljesítését megtagadta, s a felperes ezért volt kénytelen hamis ajándékozási szerződéssel megpróbálni visszaszerezni az érintett ingatlanokat.

[34] Az I. rendű alperes feljelentést tett emiatt a felperessel szemben, így a felperesnek saját álláspontja szerint megnyílt a joga az ajándék visszakövetelésére.

[35] A felperes az rPtk. 582. § (3) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy 2016-ig nem rendelkezett a nevére telekkönyvezett ingatlanokkal az I. rendű alperes, így ekkor dőlt meg a felperes azon szándéka és feltevése, hogy a cégcsoportnak legyen alapanyaga, ekkor nyílt meg a felperes joga az ajándék visszakövetelésére.

[36] A felperes hivatkozott arra, hogy 10 évig Mexikóban élt, egészen addig, amíg az Interpol segítségével el nem fogták. A kiadatása során 3 évet töltött mexikói, illetve magyar börtönökben, olyannyira, hogy még az elsőfokú eljárás során is bünyügyi felügyelet alatt állt. A jelen per megindításáig hivatkozása szerint akadályozva volt abban, hogy az igényét érvényesítse, így az ajándék visszakövetelésére irányuló igénye nem évült el.

[37] A felperes a és az I. rendű alperes között létrejött adásvételi szerződést illetően kifejtette, hogy a vételár megfizetésére vonatkozó rendelkezés azért került a szerződésbe, hogy abban az esetben, ha a felek között megromlik a kapcsolat, az I. rendű alperes az ingatlanokkal a felperes akaratával ellentétesen rendelkezik, akkor a felperes kérhesse a tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásban való visszajegyzését.

[38] A felperes az I. rendű alperes és harmadik személy eladók közötti (többek között jelen per I. rendű alperesén kívüli többi alperesét érintően) szerződésekre vonatkozóan azt állította, hogy a vételárat ő maga fizette ki az eladók felé, nem pedig az I. rendű alperes. Az eladók és az I. rendű alperes gyakran nem is találkoztak egymással, így semmiben nem is állapodhattak meg. Az ingatlanok a valóságban nem is kerültek az I. rendű alperes birtokába, mert azok a családi cégek használatában voltak, amelyeket viszont a felperes irányított.

[39] Az helyrajzi szám21 helyrajzi számú ingatlant illetően előadta a felperes, hogy annak korábbi helyrajzi száma helyrajzi szám20 volt, míg az helyrajzi szám44 helyrajzi számú ingatlan korábbi helyrajzi száma helyrajzi szám42 volt.

[40] Az helyrajzi szám40 helyrajzi számú ingatlan az 1998. december 28. napján kelt szerződésben még helyrajzi szám43. helyrajzi szám alatt szerepelt. Ezen ingatlant az I. rendű alperes a fiának, I. rendű alperes fiának ajándékozta, holtig tartó haszonélvezeti jogának fenntartása mellett. I. rendű alperes fia a jelen perben elismerte a felperes követelését, és peren kívül megegyezett a felperessel, így megszerezte az helyrajzi szám40 helyrajzi számú ingatlant, majd azt a felperes XVII. rendű alperes neve XVII. rendű alperes részére ajándékozta. Az ingatlan-nyilvántartás szerint az ingatlan jelenlegi tulajdonosa XVII. rendű alperes neve XVII. rendű alperes, ugyanakkor az I. rendű alperes holtig tartó haszonélvezeti jogával terhelt továbbra is az ingatlan. Az eredményes érvénytelenségi és egyben törlési kereset alapján a közvetlen szerző bejegyzése érvénytelen, aminek következtében az ezen alapuló további bejegyzések is megdőlnék, és az átruházó tulajdonjoga áll vissza. Az érvénytelen szerződést kötő, sérelmet szenvedett fél, az eredeti jogosult és a további jogszerzők között nincs szerződéses kapcsolat, a sérelmet szenvedett fél velük szemben a tulajdonjoga alapján lép fel, így a harmadik tényállás tekintetében az I. rendű alperes holtig tartó haszonélvezeti joga sem állhat fenn.

[41] Amennyiben a felperes és az I. rendű alperes közötti ügylet ajándékozásnak minősül, és az ajándékozásra okot adó feltevés meghiúsult, akkor a felperes visszakövetelheti

az ajándékot, így a haszonélvezeti jogot, mint az ajándékozott tulajdonjogból még az I. rendű alperesnél maradt részjogosítványt is.

[42] Az I. rendű alperes a felperes keresetével szemben támasztott ellenkérelmében annak elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

[43] Az I. rendű alperes azt nem vitatta, hogy a perrel érintett ingatlanok vonatkozásában vételárat sem a felperesnek, sem a további, vele eladóként szerződő alpereseknek, valamint perben nem álló harmadik személyeknek nem fizetett. Ennek háttérében álló körülményekkel összefüggésben azonban azt állította, hogy szemben a felperesi állításokkal a valóság az, hogy azért adott neki a felperes ingatlanokat, illetve harmadik személyektől azért vásárolt az ő nevére ingatlanokat, mert már gyermekkorától vele dolgozott. Ebben a kezdeti időszakban fel sem merült, hogy a felperes bármilyen cégcsoportot kívánna létrehozni. Kisgyermekkorától a felperessel élt, mellette tanulta ki a szőlőtermesztést. Középiskolai tanulmányai alatt is hétvégeente a borászatban dolgozott és kétségtelen, hogy ebben az időszakban ő maga is úgy gondolta, hogy ezen életforma és hivatás és a felperessel közös vállalkozás lesz a jövője.

A szakközépiskola elvégzése után is a felperesi vállalkozásban dolgozott, majd a főiskolát 2003-ban már a borászatban végzett munka mellett párhuzamosan végezte el. A 90-es években megalakult a gazdasági társaság1., amelynek az I. rendű alperes lett az ügyvezetője és az ebben a cégben, valamint más cégekben betöltött szerepe és az azokban végzett munkája miatt kerültek az ő tulajdonába a perrel érintett ingatlanok. Hivatkozott arra is, hogy maga a felperes állította a személyes előadása során a perben, hogy a gyermekei részére azért adott át ingatlanokat, hogy „érezzék a vagyont és a felelősség súlyát”.

[44] Az ajándék visszakövetelését illetően arra hivatkozott az I. rendű alperes, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint csak olyan feltevés esetében van mód a visszakövetelésre, amelyet az ajándékozó kifejezetten, vagy legalábbis a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhetően kinyilvánított. Az ajándékozó reményei, elképzelései a feltevessel nem azonosíthatók. A visszakövetelés kivételes jogosultság, akkor gyakorolható, ha olyan lényeges körülményre vonatkozó feltevés hiúsult meg, amely a közfelfogás szerint és a megajándékozott méltányos érdekeit is szem előtt tartva indokolja a visszaszolgáltatást.

[45] A visszakövetelésnek nem feltétele, hogy az ajándékozás alapját képező feltevés a megajándékozottnak felróható okból hiúsuljon meg, azonban az rPtk. 4. § (4) bekezdése és a Kúria PK.76. számú állásfoglalása alapján nem követelhető vissza az ajándék, ha a feltevés az ajándékozónak felróható okból hiúsult meg.

[46] A PK.76. számú állásfoglalás alapján az ajándék visszakövetelésének, vagy az ajándék helyébe lépett érték követelésének két feltétele, hogy a feltevés, amelyre figyelemmel az ajándékozó az ajándékot adta, utóbb véglegesen meghiúsuljon, a másik, hogy a feltevés nélkül nem került volna sor az ajándékozásra.

[47] A Kúria BH.2009. 355. számú eseti döntésére hivatkozással kifejtette az I. rendű alperes, hogy az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés kinyilvánítás hiányában az ajándék visszakövetelésére téves feltevés címén nem kerülhet sor.

[48] Az I. rendű alperes állította, hogy az ingatlanok megszerzésekor a felperes nem közölt az I. rendű alperessel semmilyen, az ajándékozás feltételét képező feltevést. Nem volt feltétele az ingatlanok megszerzésének sem az, hogy az I. rendű alperes átvegye a felperestől a munkát, a borászatot, sem az, hogy a cégcsoportnak az ingatlanokból legyen alapanyaga, sem pedig az, hogy az I. rendű alperes az ingatlanokat nem idegenítheti el. Ha volt is a felperesnek ilyen irányú reménye vagy elképzelése, azt az I. rendű alperessel nem közölte, és azt az I. rendű alperesnek nem is kellett felismernie, így ezen felperesi várakozás meghiúsult feltevésnek nem tekinthető.

[49] A felperes keresetváltoztatásában a 2016. évet jelölte meg, mint a felperesi feltevés meghíusulásának idejét, nyilvánvalóan azért, hogy az első ízben a 2021. január 8. napján előterjesztett keresetmódosításban megfogalmazott ajándék visszakövetelése iránti igény még elévülési időn belül érvényesíthetnek minősülhessen. A kapcsolat a felperesi cégcsoport és az I. rendű alperes között azonban 2015. éven szakadt meg, amelyet a büntetőeljárás iratai is rögzítenek. Ha volt olyan feltevése a felperesnek, hogy az I. rendű alperessel közös családi gazdaságban tevékenykedik, az nem 2016-ban, hanem 2015-ben hiúsult volna meg.

[50] A PK.76. számú állásfoglalása és az rPtk. 324. § (1) bekezdésére utalással kifejtette az I. rendű alperes, hogy az ajándék alapjául szolgáló feltevés végleges meghíusulására alapított visszakövetelési jog az általános elévülési időn belül is elenyészik abban az esetben, ha az ajándékozó azt megfelelő ok nélkül, hosszabb ideig nem gyakorolja.

[51] Ezekkel összefüggésben az I. rendű alperes az ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a felperes által állított akadályok, azaz a mexikói tartózkodása, illetve a börtönben való tartózkodása nem minősültek olyan akadállyal, amely az elévülési idő nyugvását eredményezte volna. A mexikói tartózkodása alatt a felperes folyamatosan irányította magyarországi vállalkozásait, a családjával és a munkavállalóival napi rendszerességgel kapcsolatot tartott, a büntetőjogi intézkedések hatálya alatt pedig jogi képviselője is volt és nyilvánvalóan jogi képviselővel járt el akkor is, amikor az Egri Törvényszék előtt 12.P.20.068/2017. számon folyamatban volt polgári pert megindította. Ebben a perben egyébként a felperes jogi képviselője tett egyezségi ajánlatot, miszerint kössenek a perbeli ingatlanokra a peres felek haszonbérleti szerződést. E szerint tehát a felperes is az I. rendű alperest tekintette az ingatlanok tulajdonosának még 2018. évben is.

[52] Amennyiben az ajándék visszakövetelése iránti igény nem lenne alaptalan a fenti okokból, úgy jogilag azért is megalapozatlan, mert a felperes által állított feltevés bekövetkezését maga a felperes hiúsította meg felróható magatartásával.

A felperes ugyanis azzal, hogy valótlán okiratok készítésével és felhasználásával próbálta egyébként bűncselekményt megvalósító módon visszaszerezni az ingatlanokat az I. rendű alperestől, maga teremtett olyan helyzetet, hogy az általa állított várákozásnak az I. rendű alperes már tőle el nem várható módon nem is tehetett eleget.

[53] Az I. rendű alperes tagadta, hogy megkezdte volna a perbeli ingatlanok értékesítését. Megerősítette viszont, hogy a szőlőterületeket 2015-2016. évekig a felperes érdekkörébe tartozó cégek bérelték tőle. Csakhogy ezek a cégek büntető ügyekbe keveredtek és a haszonbérleti díjat sem fizették, ezért került sor a szerződések részéről történő felmondására. 2013-ban ráadásul a felperest csalás miatt 5 év letöltendő szabadságvesztésre ítélték, majd különösen nagy kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás büntette és más bűncselekmények miatt is nyomozás volt folyamatban ellene. Az I. rendű alperes hivatkozása szerint ebben az időszakban szembesült azzal, hogy hamisított okiratokkal ő maga elajándékozta az ingatlanait a felperesnek, így sem jogilag, sem erkölcsileg nem volt tőle elvárható, hogy a felperessel közös családi gazdaság működtetésének szentelje életét, még akkor sem, ha előtte egyébként ismert lett volna a felperes ezirányú, de általa következetesen vitatott várákozása.

[54] Az I. rendű alperes és a harmadik személy eladók közötti, II. történeti tényállásban megjelölt ingatlanokat illetően arra hivatkozott az I. rendű alperes, hogy ezek sohasem álltak a felperes tulajdonában, így azokat vissza sem követelheti. Ezen ingatlanokkal kapcsolatos I. rendű alperesi tulajdonszerzés esetében az ajándék tárgya ingatlan nem lehetett, kizárólag az ingatlanok megvásárlásához szükséges pénzeszköz.

[55] A III. történeti tényállás illetően az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a magyar polgári perjog a perbizomány intézményét nem ismeri, nem teszi lehetővé, hogy valaki felperesként más nevében vagy javára érvényesítsen igényt.

[56] Az I. rendű alperes arra is hivatkozott, hogy az ingatlanokat elbirtoklás útján is megszerezte, mivel azokat 15 éve sajátjaként, szakadatlanul birtokolja.

[57] A III., VI., XVII. rendű alperesek a per során ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

[58] A VIII. rendű alperes a felperesi kereset teljesítését nem ellenezte, a bíróság a keresethez történő csatlakozását a 25/I. sorszámú végzésével engedélyezte.

[59] A XI. rendű alperes úgy nyilatkozott, hogy a per érdemére vonatkozóan információval nem rendelkezik, a tűrésre kötelezést a bíróság döntése alapján elfogadja, perköltségigénye nincs.

[60] A XIII. rendű alperes kérte a kereset elutasítását, és kérte a felperest a perköltségekben marasztalni.

[61] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 1 100 000 forint és a XIII. rendű alperesnek 127 000 forint perköltséget. Kiegészítő ítéletével pedig marasztalta a felperest az állam javára 1 500 000 forint meg nem fizetett illetékben is.

[62] Jogi indokai körében megállapította, hogy a perek jogviszonyára a régi Ptk.-t kell alkalmazni, melynek felhívta az 579. § (1) bekezdését, 582. § (3) bekezdését és 207. § (6) bekezdését. Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a per során az I. rendű alperes nem vitatta, hogy a felperes és a közöttük létrejött szerződések ingyenesek voltak és a közös szándékuk az ajándékozás volt. Ezzel egyezően állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű alperes azt sem vitatta, hogy a harmadik személy eladókkal a kapcsolatot a felperes vette fel és az ingatlanok vételárát az eladóknak ő is fizette meg. A felperes és az I. rendű alperes tehát egyezően állította, hogy az egymás közötti adásvételi szerződések valójában ajándékozást lepleztek, míg a harmadik személyekkel kötött szerződések esetében az elsőfokú bíróság vonta le azt a jogkövetkeztetést, hogy ajándékozási szerződés az I. rendű alperes és a felperes között az adásvételi szerződésekben szereplő vételár vonatkozásában jött létre. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 266. § (1) bekezdése, valamint a régi Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján levonta azt a következtetést, hogy valamennyi adásvételi szerződés lényegében színlelt volt, azok ajándékozási szerződések leplezésére szolgáltak. A II. tényállási pontban szereplő szerződésekkel összefüggésben hozzátette, hogy az adásvételi szerződésekben részes szerződő felek közös színlelése nem merült fel, hiszen az eladók a vételárat megkapták, tehát az I. rendű alperes és az eladók között adásvételi szerződés jött valóban létre. Ugyanakkor a felperes és az I. rendű alperes között a vételárra vonatkozóan jött létre ajándékozási szerződés, azaz a felperes nem az ingatlanokat, hanem az eladók részére megfizetett vételárat ajándékozta az I. rendű alperesnek.

[63] Az I. rendű alperes a felperes vagyonának rovására ingyenesen jutott az ingatlanok tulajdonjogához az utóbbi esetben is, melyeknek a vételárát a felperes ajándékozta az I. rendű alperesnek. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy utóbbi tényállási pont vonatkozásában a felperes az ajándék helyébe lépett értéket, azaz az ingatlanokat követelte vissza, keresete ezen a jogcímen került elbírálásra.

[64] Mindezekre tekintettel pedig rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy érdemben vizsgálta az ajándék visszakövetelésének jogszabályi feltételeit.

[65] Mivel a régi Ptk. 582. § (3) bekezdésére alapítva terjesztette elő a felperes a keresetét, mellyel összefüggésben az I. rendű alperes elévülésre hivatkozott, ezért mindenekelőtt az elévülés bekövetkezését vizsgálta a bíróság az alábbiak szerint:

[66] A PK 76. számú állásfoglalás II. pontja értelmében „Az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés végleges meghíúsulása miatt az általános elévülési időn belül követelhető vissza az ajándék, illetőleg követelhető az ajándék helyébe lépett érték. Ez a jog az általános elévülési időn belül is elenyészik azonban akkor, ha azt az ajándékozó megfelelő ok nélkül hosszabb ideig nem gyakorolja.”.

[67] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a per tárgyát képező szerződések megkötésére 1993., 1995., 1996., 1997., 1998., illetve 2000. években került sor. Felhívta még a régi Ptk. 324. § (1) és 325. § (1) bekezdéseit, mely szerint a követelések 5 év alatt elévülnek, ha jogszabály másként nem rendelkezik, illetve az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

[68] Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a felperes az ajándék visszakövetelése iránti keresetét 2021. január 8. napján terjesztette elő. Az elévülés szempontjából tehát ezt az időpontot vizsgálta, mely körben felhívta a BH2003. 153. számon megjelent jogesetet. Rámutatott arra, hogy a peradatok szerint 2009-ben hagyta el Magyarországot a felperes, ekkortól Mexikóban tartózkodott 2018-ig. Ugyanakkor részben a tanúvallomások, részben a becsatolt nyomozati iratok alapján megállapította, hogy a felperes a mexikói tartózkodása alatt családjával és munkavállalóival egyaránt napi szinten tartotta a kapcsolatot, a cégcsoport tényleges irányítását még ebben az időszakban is el tudta látni. Feleségével évente négy alkalommal találkozott Mexikóban, ezen alkalmakkor bármilyen dokumentum aláírására, ha szükség volt, azt meg tudta tenni. A cégcsoport korábbi jogi képviselőjével is tartotta a kapcsolatot skype útján, aki a felperessel szemben folyamatban volt vagyonosodási vizsgálat, illetve közigazgatási per során a felperest meghatalmazással képviselte is.

Mindebből azt a következtetést vonta le az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az említett tartózkodásai alatt sem volt akadályozva abban, hogy bármely igényét bármely hatóság előtt érvényesítse.

[69] Az elsőfokú bíróság azt tényként megállapítani nem tudta, hogy a felperes pontosan mely időpontban szerzett tudomást arról, hogy az I. rendű alperes bármely perrel érintett ingatlant értékesíteni kívánja, azaz, hogy a feltevése meghíúsult. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy a valótlan tartalmú ajándékozási szerződések kelte 2016. augusztus 24., illetve november 10. napja volt, melyből arra lehet csupán következtetni, hogy nyilvánvalóan ezt megelőzően a felperes tudomást szerzett az I. rendű alperes elidegenítési szándékáról, hiszen az okirat-hamisításra éppen ez az információ indította. Mindebből azonban arra nem lehetett egyértelműen következtetni, hogy a felperes esetleges feltevésének meghíúsulásáról való tudomásszerzés és a 2021. január 8. napján előterjesztett keresetváltoztatás időpontja között több mint 5 év telt volna el, azaz az elévülés bekövetkezett volna.

[70] Az rPtk. 582. § (3) bekezdése és a PK76. sz. állásfoglalás alapján az ajándék visszakövetelésének feltétele, hogy az ajándékozót valamilyen lényeges körülményre vonatkozó feltevés indította az ajándékozásra, és e feltevés nélkül az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor.

[71] Az ajándék visszakövetelésére a feltevés meghíúsulására hivatkozással akkor kerülhet sor, ha az ajándékozó az ajándékozás során a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhető módon feltevését kinyilvánította (BDT 2011.2557.).

[72] A visszakövetelési jog szempontjából a feltevésnek az ajándékozás időpontjában kell fennállnia, és az ajándékozó szándékát döntően meghatározó kívánságnak

kell lennie, amely nem azonosítható az ajándékozó általános erkölcsi elvárásaival (BDT 2016.3550.).

[73] A bíróság vizsgálta, hogy a felperes az I. rendű alperes részére az ajándékozásra vonatkozó feltevését egyértelműen kinyilvánította-e, az az I. rendű alperes számára felismerhető volt-e. E vonatkozásban hivatkozott a per során meghallgatott tanúk vallomásaira és a felperes és az I. rendű alperes személyes előadásaira. Mindezekkel összefüggésben rámutatott, hogy a felperes sem nyilatkozott még a per során sem egyértelműen úgy, hogy bármikor az I. rendű alperes kifejezett tudomására hozta volna, hogy az ingatlanvásárlások, illetve ajándékozások feltétellel történnek és hogy ez a feltétel a családi cégcsoport szőlőtermelő bázisának biztosítása. Azt sem nyilvánította ki a felperes, hogy amennyiben a feltevés felhiúsulna, úgy az ajándékozásra sem kerülhet sor. A felperesnek a gyermekeire íratott ingatlanokkal nyilvánvalóan az volt a célja, hogy a családtagokkal közösen gazdálkodjon, azt azonban, hogy a földvásárlásokra milyen kifejezett feltétellel került sor, már nem nyilvánította ki egyértelműen.

[74] Mint arra az elsőfokú bíróság rámutatott, az ajándékozás feltevését egyértelműen felismerhetően kell a megajándékozott tudomására hozni, azt azonban eredménnyel a per során a felperes nem igazolta, hogy az I. rendű alperesnek bármikor is feltevését kinyilvánította volna. Ezzel szemben a per során is arról tett nyilatkozatot, hogy szándéka az volt, hogy családi vállalkozást hoz létre, a cégcsoportban képzelte el a családtagok tevékenységét. Úgy gondolta, hogy „ezen tevékenységet, ha belerázódik, tudni fogja az I. rendű alperes is.”. „A fiát minden egyes elképzeléséről tájékoztatta mit szeretne, mit akar a családtagoktól, hiszen arról volt szó, hogy a borászati témába beleássa magát”. Ezen nyilatkozata szerint azonban alapvetően a felperes elképzelése, reménye volt az, hogy a cégcsoporton belül a családtagok, így az I. rendű alperes is együttműködnek, mely azonban nem esik egybe az I. rendű alperes irányába kinyilvánított feltevéssel.

[75] A felperes azon hivatkozását, amely szerint a cégcsoportot mindvégig ténylegesen ő irányította, hogy az ültetvényeket ő finanszírozta, valamennyi lényeges döntést ő határozott meg, az I. rendű alperes sem tette vitássá, és ezt a meghallgatott tanúk is alátámasztották, ebből azonban nem következik, hogy az I. rendű alperes ne rendelkezhetne az ingatlanok tulajdonjogával, hogy a szőlőültetvényeket csak a cégcsoport érdekében hasznosíthatta volna, mivel a felperes ezt a feltevését nem nyilvánította ki.

[76] A tanúvallomások alapján megállapította a bíróság, hogy az I. rendű alperes nyilvánvalóan huzamosabb időn keresztül végzett munkát a cégcsoport keretein belül, eltérő módon, többszöri megszakításokkal; volt olyan időszak, amikor a cégcsoportot elhagyta, oda visszatért; irányító, vezető tevékenységet, amely a felperesi tevékenységhez hasonló, az I. rendű alperes nem látott el, ezt azonban maga az I. rendű alperes sem tette vitássá. Az I. rendű alperes volt a gazdasági társaság1. ügyvezetője a 1990. évektől. Nyilatkozata szerint, amikor a palackozó vezetése volt a feladata, az ezzel kapcsolatos döntéseket ő maga hozta meg, egyébként minden tevékenység során egyeztetett a felperessel is.

[77] Értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a tanúvallomások igazolták az I. rendű alperes jelenlétét mind a felperesi cégcsoport telephelyein, mind az egyes szőlőültetvényeken, ahol dolgozott is az I. rendű alperes, sőt a palackozó üzemet is vezette.

[78] A felperestől az I. rendű alperes készpénzben fizetést kapott, biztosítotti jogviszonya is volt. A tanúvallomások alapján megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy az I. rendű alperes a cégcsoport tevékenységében, ha változó mértékben is, de huzamosabb időn keresztül, közel 20 éven át részt vett és így az I. rendű alperes alappal tételezhette fel, hogy munkájának ellentételezéseként részesült az ingatlanok tulajdonjogában.

[79] A fentiek alapján tehát azt a felperes eredménnyel a per során nem tudta bizonyítani, hogy az ajándék visszakövetelésének a feltételei fennállnak, mivel az ajándékozásra okot adó feltevését egyértelműen nem nyilvánította ki az I. rendű alperes felé, és nem bizonyította eredménnyel azt, hogy a feltevés nélkül az ajándékozásra nem került volna sor.

Erre tekintettel a feltevés megghiúsulását sem kellett érdemben vizsgálnia a bíróságnak, mivel a fentiek okán az ajándék visszakövetelésének jogszabályi feltételei nem állnak fenn.

[80] A III. sz. tényállást illetően a felperesnek nem volt olyan jogi érdeke, mely keresetösségi jogát megalapozhatta volna. A haszonélvezeti joggal terhelt ingatlant a felperes tovább ajándékozta a XVII. rendű alperes részére, a haszonélvezeti jog a XVII. rendű alperes tulajdonjogát korlátozza, annak törlését a felperes nem kérheti, hiszen a felperes jogát, egyéb érdekét a haszonélvezeti jog fennállása nem érinti.

[81] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

[82] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve az ítéltáblát az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a felperesi kereseti kérelemnek megfelelő döntés meghozatalára. Kérte az I. rendű alperest perköltségben is marasztalni.

[83] A felperes kérte az ítéltáblát, hogy a bizonyítást folytassa tovább a másodfokú eljárásban, az elsőfokú bíróság által meg nem hallgatott két tanú meghallgatásával. A felperes a fellebbezésében vitatta az összes megállapítást, bizonyíték értékelést, amelynek eredményeképpen arra a következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy az ajándékozásra meghatározott konkrét feltétel vezette, amely nélkül az ajándékozásra nem került volna sor.

[84] A felperes a fellebbezésben arra hivatkozott, hogy az ügyben olyan bizonyíték (okirat, tanúvallomás), ami cáfolta volna, hogy a feltevését kinyilvánította, nem merült fel. Előadta, hogy az egész eljárásban mindvégig azt állította, hogy a feltevését kinyilvánította és azt az I. rendű alperes ismerte, de a felperes, mivel nem jogász végzettségű, a peres eljárásokban nem rendelkezik szakértelemmel, ezért nem mindig a megfelelő fogalmakat használta ebbéli szándékának a kinyilvánítása érdekében. Ha pedig az elsőfokú bíróság úgy értékelte volna a bizonyítékokat, hogy azok alapján nem bizonyítható a feltevés kinyilvánítása, úgy meg kellett volna hallgatnia tanú1 és tanú2 tanúkat. A felperesnek csak így lett volna rá esélye, hogy a kereseti kérelmét alátámasztó bizonyítékot tudjon szolgáltatni. Az a körülmény, hogy a perben egyébként meghallgatott tanúk a bíróság megítélése szerint az ajándékozás feltevésére vonatkozóan egyértelmű nyilatkozatot nem tudtak tenni, még nem jelenti azt, hogy az indítványozott két tanú sem tudott volna ilyen bizonyítékot szolgáltatni. A Pp. 369. § (3) bekezdés a)-e) pontjaira hivatkozással, valamint a Pp. 279. § (1) bekezdésére is tekintettel kérte a másodfokú bíróságot, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási tevékenységét minősítse okszerűtlennek és a már felmerült bizonyítékok alapján állapítsa meg tényként, hogy a feltevést a felperes kinyilvánította az I. rendű alperes irányába. A fellebbezés maga sem vitatta, hogy okirati bizonyíték a feltevés kinyilvánításával kapcsolatban nincs és a per során eddig tanúvallomás sem volt erről. Ugyanakkor azonban a perben felmerült bizonyítékokat összességükben kell értékelni és a felek nyilatkozatai, a tanúvallomások együttes értékelésével arra a következtetésre kellett volna jutni, hogy az ajándékozásokra feltétellel került sor. Erre utal, hogy négy gyermeke van a felperesnek és ha az ingatlanjait feltétel nélkül kívánta volna elajándékozni, akkor a gyermekei között egyenlő arányban osztotta volna szét azokat. Hivatkozott arra is, hogy amennyiben az I. rendű alperes ezekre az ingatlanokra úgy tekint, hogy feltétel nélkül kapta azokat, akkor már 2016 előtt is rendelkezett volna velük.

[85] Véleménye szerint az I. rendű alperes szavahihetősége megdőlt a felperessel szembeni büntetőeljárásban, mert ott olyan vallomást tett, mely szerint az ingatlanokat visszterhesen szerezte az édesapjától és az ellentételezés a munkája volt. Ezzel szemben a perben azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az ingatlanok ajándékozás útján kerültek az I. rendű alpereshez és az első tényállásban szereplő ingatlanokra vonatkozó adásvételi szerződés színlelt volt. A perben meghallgatott tanúk vallomásából pedig kiderült az is, hogy az alperes nem végzett olyan értékes munkát, amelyért cserébe közel 170 000 000 forint értékű ingatlant érdemelt volna.

[86] A felperes álláspontja szerint a beszerzett bizonyítékokból és a feltárt 22 évet átölelő eseményekből az következik, hogy nem történhettek máshogy az események, mint ahogy azt ő állítja: az I. rendű alperes tudomással bírt az ajándékozás feltételezéséről és a feltételezésnek megfelelő magatartást is tanúsított egészen 2017. május 3. napján kelt földhaszonbérleti szerződés megkötéséig.

[87] Indítványozta, hogy a már fent említett két tanún túlmenően hallgasson meg az ítéltábla minden olyan tanút, akit a felperes személyes előadásában megjelölt és akiket az elsőfokú bíróság az eljárásában nem hallgatott meg. Előadta, hogy a felperes ezekkel a tanúkkal nincs kapcsolatban, így nem tudja, hogy az eltelt hosszú idő után melyik tanú mire emlékszik és a perben releváns tények közül mire tud nyilatkozni.

[88] A felperes vitatta az elsőfokú bíróság elévüléssel kapcsolatos álláspontját is. Előadta, hogy az elévülés szempontjából nem 2021. január 8. napját kell vizsgálni, mert a felperes a keresetlevelét 2020. január 3. napján terjesztette elő. Az első két történeti tényállási elem vonatkozásában a kereset már eredetileg is arra irányult, hogy az ingatlanok tulajdonjogát szerezze vissza. A keresetváltoztatások során mindössze az ingatlanok visszakövetelésének a jogi indokolása, jogcíme változott, de a kereseti követelés érdeme mindvégig ugyanaz volt. Elévülési szempontból sem lehet tehát úgy tekinteni, hogy a felperes 2021. január 8-án terjesztette volna elő kereseti kérelmét az ajándék visszakövetelését célozva.

[89] Hivatkozott a fellebbezés arra is, hogy a 3. számú tényállást illetően a felperesnek igenis volt olyan jogi érdeke, amely keresetösségi jogát megalapozta, ugyanis az említett tényállási ponttal érintett ingatlan tulajdonjogát a I. rendű alperes fiával kötött egyezés alapján nem tudta tehermentesen megszerezni, mert azt az I. rendű alperes holtig tartó haszonélvezeti joga terheli. Ő azonban XVII. rendű alperes neve részére úgy kívánta ajándékozni az ingatlant, hogy az tehermentes. Ennek a szándékának a megvalósulása érdekében pedig szüksége van a perben hozott, számára kedvező bírói ítéletre, amely törölné az I. rendű alperes haszonélvezeti jogát az érintett ingatlanról. A holtig tartó haszonélvezeti jog a felperestől származik, tulajdonképpen a felperes ezt kéri vissza a jog jogosultjától.

[90] Az I. rendű alperes az ítélettel szemben csatlakozó fellebbezést, valamint fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő.

[91] Ebben kérte az elsőfokú ítéletet, annak érdemét érintően helybenhagyni az ítélet rendelkező részének érintetlenül hagyásával. Indítványozta, hogy az ítéltábla az ítélet indokolását részben változtassa meg, illetve egészítse ki akként, hogy a felperes keresete a régi Ptk. 582. § (4) bekezdése, valamint 4. § (4) bekezdése, továbbá a Kúria PK. 76. számú állásfoglalásának V. pontja alapján is alaptalan.

[92] Egyúttal a felperest másodfokú perköltségében is kérte marasztalni.

[93] Az I. rendű alperes az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezésében hangoztatottakat a csatlakozó fellebbezésében, illetve fellebbezési ellenkérelmében megismételte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta és az abból levont jogkövetkeztetése is helytálló volt.

[94] Hivatkozott arra, hogy a felperesnek pernyertessége érdekében nemcsak bizonyítani, hanem állítani is kellett volna, mégpedig kifejezetten keresetmódosítását követően azt, hogy az ajándékozási szerződések megkötésekor az ajándékozásnak volt feltétele és hogy az mi volt, valamint, hogy azt kifejezetten az I. rendű alperes tudomására hozta. Kétségtelen, hogy a felperes jogi képviselője több beadványában is előadta, hogy az ajándékozás feltételhez volt kötött, ám a felperes személyes nyilatkozatai ezzel ellentétben álltak. Személyes meghallgatása során a felperes többszöri bírói kérdésre sem állította, hogy ezt a feltételnek gondolt elvárást kifejezetten a tudomására hozta volna az I. rendű alperesnek. Ő ezeket magától értetődőnek tekintette, de konkrétan nem tudta megjelölni, hogy melyik ajándékozás kapcsán pontosan mikor, milyen körülmények között közölte az I. rendű alperessel az ajándékozás feltételét. Ő maga nyilatkozott úgy, hogy az ajándékozással azért került sor, hogy a gyermekei érezzék a vagyon és a felelősség súlyát, egyes ingatlanok esetében pedig szintén maga a felperes állította, hogy semmilyen előzetes egyeztetésre nem került sor az I. rendű alperessel, az ajándék tárgyát képező ingatlanok kiválasztásáról, a szerződések aláírásáról és az ajándékozás, illetve az azt leplező adásvételi szerződések tartalmának meghatározásáról. Egyértelmű tehát, hogy a fél írásbeli és szóbeli nyilatkozatai között eltérés volt, ezt pedig az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, amikor bizonyítatlannak találta az ajándékozás feltételének meglétét, illetve annak I. rendű alperessel való közlését. Ilyen körülmények között pedig az I. rendű alperes álláspontja szerint nem lehet bizonyítást lefolytatni, hiszen az csak állított (és a másik fél által vitatott) tényekre vonatkozhat.

[95] A felperes azon hivatkozására, hogy nem jogász végzettségű és nem várható el tőle a jogi fogalmak pontos használata, előadta, hogy a felperesnek nem jogi szakkérdésben kellett volna nyilatkoznia, csupán tényt kellett volna határozottan állítania. A felperes azonban ilyen tényállító nyilatkozatot nem tett, ami nyilvánvalóan azért érthető, mert ilyen, általa az ajándékozás feltételének tekintett elvárást vele soha nem közölt. Ezzel függ össze, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes bár számos tanú meghallgatását indítványozta, azt egyik esetben sem tudta a tanúk meghallgatása előtt megjelölni, hogy az adott tanú a bizonyítandó tényről miért tudna releváns információkkal szolgálni. A felperes ezzel szemben azt a megoldást választotta, hogy mindenkit, aki az érintett időszakban a borászat körül tevékenykedett, tanúként kért meghallgatni annak reményében, hogy valamelyikük majdcsak tesz olyan nyilatkozatot, amely az általa bizonyítandó tény bizonyítására alkalmas. Az ilyen pertaktika eljárásjogi feltételei azonban hiányoznak és ez az, amely vonatkozik a másodfokú eljárásban meghallgatni kért két esetleges tanúra is.

[96] Hivatkozott az I. rendű alperes arra, hogy a felperest terhelte pernyertessége érdekében a tényállási kötelezettség, mely szerint az ajándékozási feltételt valamely módon közölte vele, illetve annak bizonyítási kötelezettsége, hogy a feltételt a tudomására is hozta. Mivel azonban a felperes sem a tényállítási kötelezettségének, sem az ezen alapuló bizonyítási kötelezettségének sikeresen az elsőfokú eljárásban nem tudott eleget tenni, így az általa hivatkozottak legfeljebb felperesi várakozásnak minősülhetnek, amelyek meghiúsulása a törvényben szabályozott ajándék visszakövetelési feltételnek, illetve feltevésnek nem minősülhet.

[97] A harmadik történeti tényállási elem kapcsán az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme kiemelte, hogy a felperes a keresetösszege jogot keverte össze a gazdasági érdekeltséggel. Tény, hogy a felperes szeretett volna tehermentes ingatlant ajándékozni, ez azonban nem jogosítja fel őt arra, hogy harmadik személy tulajdonát képező ingatlan, illetőleg az arra bejegyzett jogosultság vonatkozásában pert indítson, ráadásul a felperesi fellebbezés az ezzel kapcsolatos jogi érvelést is mellőzi.

[98] Az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezését az alábbiak szerint indokolta:

Sérrelmezte – a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdéseire hivatkozással –, hogy az elsőfokú ítélet jogi indokolása nem tért ki a módosított ellenkérelmében kifejtett jogi érvelésre, ezen belül is arra, hogy a Kúria PK. 76. számú állásfoglalása egyebek mellett rögzíti, hogy az ajándék visszakövetelése iránti igény érvényesítésének indokolatlan késedelméből arra kell következtetni, hogy az ajándékozó a visszakövetelési jogát kellő megfontolás után sem kívánja gyakorolni, így az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés végleges meghíusulására alapított visszakövetelési jog az általános elévülési időn belül is elenyészik.

[99] Kiemelte, hogy a felperes mexikói tartózkodása, illetve a különböző személyi szabadságot korlátozó hatósági intézkedések nem akadályozták az ajándék visszakövetelése iránti igénye érvényesítésében. Ezért még ha igaz is lenne, hogy 2016-ban véglegesen meghíusult az ajándékozás feltételét képező feltevés, úgy a visszakövetelési igény akkor is alaptalan lenne, mivel a felperes megfelelő ok nélkül, hosszabb ideig nem gyakorolta a visszakövetelési jogát. Rámutatott, hogy érveit már az elsőfokú eljárásban is előadta, az elsőfokú ítélet meg is állapítja, hogy a felperes nem volt akadályoztatva az ajándék visszakövetelése iránti igénye érvényesítésében. Ugyanakkor azonban az elsőfokú ítélet elmulasztotta levonni ebből a ténymegállapításból eredő jogi következtetést, azt, hogy a kereset a régi Ptk. 582. § (4) bekezdésére figyelemmel is alaptalan, mert a felperest 2016. és 2021. január 8. között semmilyen körülmény nem akadályozta meg abban, hogy ajándék visszakövetelési igényét érvényesítse.

[100] Az I. rendű alperes ellenkérelmében kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú ítélet érdemben nem foglalkozott az elsőfokú eljárásban hangoztatott azon érvével sem, hogyha létezett is olyan feltétel, amelyhez az ajándékozást felperes kötötte, úgy annak meghíusulását a felperes saját felróható magatartásával maga idézte elő. Megismételte az elsőfokú eljárásban hangoztatott érveit. Megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság megállapította, hogy szükségtelen az említett érvelés érdemi vizsgálata, hiszen azt állapította meg, hogy a felperes által állított „meghíusult” feltevés nem létezett, de álláspontja szerint mégis érdemben kellett volna vizsgálnia e hivatkozását.

[101] A felperesi fellebbezéssel összefüggésben a XIII. rendű alperes is fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság bizonyítékok mérlegelésével kapcsolatos tevékenysége nem volt okszerűtlen, így az ítélet érdemi felülbírálatára nem kerülhet sor. A XIII. rendű alperesnek perköltség igénye is volt a felperessel szemben.

[102] A felperes az I. rendű alperes csatlakozó fellebbezésére fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, ebben a fellebbezésében foglaltakat változatlanul fenntartva kérte a csatlakozó fellebbezés elutasítását.

[103] A csatlakozó fellebbezés körében I. rendű alperes által hivatkozottakkal szemben a már az elsőfokú eljárásban, valamint a fellebbezésben megfogalmazott érveire hivatkozott. Állította, hogy mexikói tartózkodása, illetve személyi szabadságának korlátozása akadályozta a per megindításában és az I. rendű alperes tudott róla, hogy a felperes vissza akarja kapni az ingatlanokat. Ezt felperes közölte is vele és 2016-ban éppen ezért került sor a felperes részéről hamis ajándékozási okirat elkészítésére, mert az alperes nem akarta önszántából visszaadni az ingatlanokat. A felperes továbbra is állította, hogy a szerződések megkötésekor is fennállt a feltevése, amit bizonyít, hogy az adásvételi szerződésben voltak atipikus feltételek is, mint például nagyon hosszú, a szerződés keltéhez képest 12 éves fizetési határidő és az a rendelkezés, hogy bármely részlet megfizetésének elmulasztása esetén a tulajdonjog visszaszáll az eladóra. Az 1998-ban kötött szerződés szövegezés is bizonyítja, hogy ajándékozás történt és az írásba foglalt színlelt szerződés szövege pedig nem hagy kétséget afelől, hogy a felperes úgy kívánta ezen ingatlanokat elajándékozni, hogy legyen lehetősége visszakérni azokat. A valóságban ő irányította a család megélhetését biztosító

cégeket, ő rendelkezett az alperes tulajdonában lévő ingatlanokkal is és az I. rendű alperes is körülbelül 18 éven keresztül azért tűrte ezt, mert tisztában volt azzal, hogy édesapja kifejezetten azzal a feltétellel ajándékozta azokat neki, hogy a családi cégek javára hasznosítsák azokat.

[104] Az ajándékozás feltételét az I. rendű alperes hiúsította meg, amikor úgy döntött, hogy a saját javára fogja bérbe adni, illetve eladni az ingatlanokat. A felperes és családja jelenleg is a borászatból élnek, ezért továbbra is szüksége lenne annak működtetéséhez az ingatlanokra, azért, hogy a bor előállításához szükséges alapanyagot megtermelhesse.

[105] Az ítéltábla álláspontja szerint a fellebbezés nem alapos.

[106] Az ítéltábla mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét annak döntően helyes indokai alapján hagyta helyben a Pp. 383. § (1), (2) bekezdései alkalmazásával.

[107] Erre figyelemmel a másodfokú bíróság csupán a fellebbezés, a fellebbezési ellenkérelem, illetve a csatlakozó fellebbezés tartalmi körével összefüggésben mutat rá az alábbiakra:

[108] A felperes nem kétségesen ajándék visszakövetelése iránti igényt érvényesített módosított keresete szerint, éspedig az ajándékozás alapjául, indokául szolgáló feltevés megghiúsulására való hivatkozással.

[109] Ahogyan az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan hangsúlyozta, erre kizárólag akkor kerülhet sor, a visszakövetelési igény alaposságának tehát alapvető feltétele, ha az ajándékozó az ajándékozás során a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhető módon a feltevését kinyilvánította (BDT2011. 2557.).

[110] A feltevésnek az ajándékozás időpontjában kell fennállnia, és az ajándékozó szándékát döntően meghatározó kívánságnak kell lennie, amely azonban nem azonosítható az ajándékozó általános erkölcsi elvárásával (BDT2016. 3550.).

[111] A felperes e feltevéséről a per során többször nyilatkozott. Állította, hogy családi vállalkozásban gondolkodott, az ingatlanok vásárlásának ez volt az oka és az, hogy azokon szőlőt telepítsenek és a családi cégesoportnak ezek az ingatlanok legyenek a szőlőtermelő bázisai.

Az eredeti keresetlevélben viszont a felperes arra hivatkozott – különös tekintettel az első tényállási pontba tartozó ingatlanokra –, hogy azok esetében adásvételi szerződések kötöttek, melyek célja az volt, hogy a kívülág előtt leplezzék, hogy a szerződésben megjelölt ingatlanok a felperes tulajdonában vannak. Valójában az eredeti elképzelés az volt, hogy a felperest, az ő tulajdonjogát rejtse el a szerződéssel, így a szerződés megkötésének háttérben álló elsődleges valódi szándék nem is ajándékozás volt.

[112] A 2. tényállási pontba tartozó ingatlanok esetében pedig tulajdonképpen valóban a felperes volt a vevő és az ingatlanvásárlás célja abban az esetben is megegyezett az 1. tényállási pontban írtakkal: az ajándékozás oka, illetve célja az volt, hogy ne a felperes legyen formálisan a tulajdonos, olyannyira, hogy az I. rendű alperes esetenként még csak nem is tudott arról, hogy ajándékot kap.

[113] Az eredeti keresetlevélben maga a felperes állította, hogy a felek közötti adásvételi szerződésekkel érintett ingatlanok esetében a felek valódi szándéka az volt, hogy a kívülág előtt leplezzék, hogy a szerződésben megjelölt ingatlanok a felperes tulajdonában vannak és azt színleljék, hogy az ingatlanok az I. rendű alperes tulajdonában állnak.

[114] A 2. tényállási pont körébe tartozó ingatlanok esetében pedig ugyancsak a keresetlevél rögzítette, hogy az eladók is tisztában voltak a ténnyel, hogy a felperes a valódi vevő, azonban az I. rendű alperes kerül feltüntetésre az adásvételi szerződéseken

vevőként annak érdekében, hogy leplezzék azt a valós szerződési akaratot, miszerint a felperes a tényleges vevő és a felperesnek keletkezik tulajdonjoga az ingatlanokon.

[115] Ugyancsak az eredeti keresetlevél jogi érvelése tartalmazta, hogy ezen szerződéskötésekkel a felek akaratára nem ajándékozási szerződés megkötésére irányult (14. oldal). Ugyanez a helyzet a 2. tényállás vonatkozásában is, ahol a keresetlevél szerint a felek célja az volt, hogy leplezzék a harmadik személyek előtt, hogy a felperes az ingatlanok tulajdonjogával rendelkezik.

[116] Az ítéltábla emellett rámutat arra is, hogy az ajándékozónak kétségtelenül lehet olyan feltevése a megajándékozottal szemben, hogy az ajándék tárgyát, azaz az ingatlant az utóbbi, az ajándékozó életében nem idegenítheti el. Ezen az alapon azonban az ajándékot csak akkor követelheti vissza az ajándékozó, ha ezt az elvárását az ajándékozottal egyértelműen közölte (BH2002. 230.).

[117] Az I. rendű alperes pedig, mint arra már az elsőfokú bíróság mellett a másodfokú bíróság is rámutatott, a 2. tényállásbeli ingatlanoknál sok esetben nem is tudott arról, hogy ajándékot kap, a felperes kárpótlási jegyek közbeiktatásával szerezte meg az ingatlanokat a fia nevére. A szerződések létrehozásában, azok tartalmának meghatározásában az I. rendű alperesnek döntően nem is volt szerepe.

[118] A felperes az Egri Törvényszék előtt P.20.227/2020/14. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint 2020. december 10-én még azt állította, hogy semmilyen szándék nem volt a szerződéskötések mögött, mert nem volt olyan „gondja”, hogy aggódnia kellett volna, hogy bármelyik vagyontárgyát elveszítheti. Akkor azt állította, hogy a család részére építette a vállalkozást és a családnak szánta az ingatlanokat is.

Ekkori állítása szerint az ingatlanokat azért vásárolta a fia nevére, hogy a cégcsoportnak legyen szőlőtermelő bázisa és nem azért, hogy eladja az ő pénzén vásárolt ingatlanokat. Mindehhez képest a 2021. január 8-i keresetmódosítás alkalmával a felperes már úgy nyilatkozott, hogy szándékában állt a cég vezetését átadni az I. rendű alperesnek és mivel a cége nem vásárolhatott ingatlant, így a felperes számára egyértelműen annak a nevére volt észszerű vásárolni, aki később tőle a munkát, illetve a cégcsoportot majd átveszi.

[119] Az ítéltábla álláspontja szerint tehát nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor megállapította, hogy a feltevés kinyilvánítása a felperes részéről legalábbis a törvényben megkövetelt egyértelmű és határozott módon, valamint formában nem történt meg. A felperes maga is többször változtatott a szerződések megkötésének hátterében álló indokok tartalmával összefüggésben előadottakon, sőt nem volt olyan határozott állítása sem a törvény szerinti feltevés vonatkozásában, amelyet mindvégig a perben következetesen tartott volna. A fellebbezésben egyébként maga a felperes is elismeri, hogy se okirat, se az addig meghallgatott tanúk nem igazolták, hogy bárki hallotta a feltétel alperessel való közlését.

[120] Egyetért az ítéltábla azzal az indokolással ([129] pont), mely szerint ha a felperes nem nyilvánította ki a feltevését, akkor ezt a meghallgatni kért tanú vagy tanúk sem tudják majd alátámasztani. Az ítéltábla az I. rendű alperesi ellenkérelemben hivatkozottakkal ért egyet annyiban, hogy előbb kétségtelenül a felperesnek kell tényeket állítania, azaz határozottan megjelölni, hogy mikor és hogyan nyilvánította ki a feltevését és amennyiben ezt az I. rendű alperes vitatná, úgy lenne szükség a felperes határozott állításának igazolására, a tanúk meghallgatására. Ilyen formán az ítéltábla álláspontja szerint sem kellett az I. rendű alperesnek már a szerződéskötések, illetve a tulajdonszerzések időpontjában felismerni, hogy pontosan milyen feltétellel jutott hozzá az ingatlanokhoz, hiszen ilyen pontos feltétel az ítéltábla álláspontja szerint sem volt megállapítható, így nem volt egyértelműen felismerhető egyetlen olyan feltétel sem az I. rendű alperes számára, amely a törvény szerinti

visszakövetelés megvalósult feltételeként kezelhető lett volna. Ilyen formán az ítéltábla csak azt tudta az elsőfokú bírósággal egyezően megállapítani, hogy a felperesnek csak elképzelése, reménye volt az, hogy a családi cég működni fog.

Nem igazolja a felperes állítását az sem, hogyha feltétel nélkül akart volna ajándékozni, úgy minden gyermekének egyenlően juttatott volna. Ez csupán egy feltételezés, arra nem vonható egyértelműen következtetés, hogy a felperes valóban így is tett volna a hivatkozott feltétel fennállása esetén. Ugyanígy csupán feltételezés, hogy az I. rendű alperes már korábban is saját belátása szerint hasznosította volna az ingatlanokat, ha nem gondolta volna maga is a felperessel egyezően azokat feltétellel kapottnak.

[121] Ugyancsak nincs jelentősége, hogy az I. rendű alperesnek megdőlt-e a szavahihetősége, ugyanis a per eldöntése szempontjából négy fő elem lényeges csupán. Egyrészt, hogy megtörtént-e a feltevés, azt közölte-e a felperes az I. rendű alperessel és hogy ezt mikor tette, valamint hogy az I. rendű alperes ezt kétséget kizáróan felismerte-e.

Ha az I. rendű alperes szavahihetősége valóban megdőlt volna, úgy az sem igazolta volna azt a felperesi állítást, hogy kinyilvánította felé a feltevését. Ez legfeljebb a felperesi elképzeléseket igazolta volna, annak viszont a per eldöntése szempontjából nincs jelentősége.

[122] Ugyanígy nem kell az I. rendű alperesnek igazolnia a perben pernyertessége érdekében azt az állítását, hogy a munkája ellenértékéért kapta az ingatlanokat. Ugyanakkor ez a védekezés – annak bizonyítása nélkül is – azt cáfolja, hogy a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhető lett volna az ajándékozás feltétele, az ajándékozás oka nem lehetett más, mint amit a felperes állít. E tekintetben rámutat az ítéltábla arra, hogy csupán a rendelkezésre álló adatokból, illetve nyilatkozatokból arra lehet következtetést vonni, hogy az, hogy közösen gazdálkodnak az I. rendű alperessel és az ehhez szükséges szöveget a perrel érintett ingatlanokon fogják megtermelni, a felperes reményei között szerepelt. A remény azonban a kinyilvánított feltevessel nem azonos, az utóbbit a felperes a perben nem tudta igazolni, így viszont az I. rendű alperest már nem terhel semmilyen bizonyítási kötelezettség.

[123] Az ítéltábla helytállónak találta az elsőfokú bíróság elévüléssel kapcsolatos álláspontját, mely szerint a 2021. január 8-i időpontnak van jelentősége az ajándék visszakövetelése szempontjából, mert a felperes az ekkor előterjesztett keresetmódosítást tartalmazó iratában hivatkozott e jogcímre.

[124] A visszakövetelési jog elenyészése kapcsán pedig az ítéltábla rámutat arra, hogy a PK 76. számú állásfoglalás az ajándékozó sérelmére elkövetett jogsértéshez kapcsolva foglalkozik e lehetőséggel és éppen erre tekintettel az ítéltábla álláspontja szerint erre csak akkor kerülhet sor, ha valamilyen érzelmi motiváció volt az a feltétel, amelyre tekintettel az ajándékozó az ajándékot adta. Ugyanis csak az érzelmi motivációból eredő és ilyen alapú sérelmet lehet megbocsátani, hiszen a hosszabb ideig tartó vissza nem követelés jelentősége éppen abban áll, hogy ebben az esetben a joggyakorlat vélelmet állít fel, mégpedig amellyel, hogy a jelentősebb időmúlás megbocsátást jelent. Ez az értelmezés azonban a kifejezetten vagyoni jellegű, üzleti alapú ajándékozási indok esetén szemben állna a tulajdonjog alapelveivel, még akkor is, ha ahhoz az egykori tulajdonosnak már csak kötelmi jogi viszonya, illetve igénye fűződik. A felperes egyértelműen gazdasági motivációkkal indokolta az ajándékozást, amely esetben az ítéltábla álláspontja szerint nem elégséges az elenyészéshez szükséges rövidebb idő, az ilyen esetben el kell telnie az öt éves elévülési időnek ahhoz, hogy az időmúlás az igényt megszüntesse.

[125] Ugyancsak egyetért az ítéltábla a felperes mexikói tartózkodásával kapcsolatos és az elévülés nyugvásával összefüggő állásponttal. A felperes fogvatartása nem akadályozta a felperest az igényérvényesítésében, hiszen egyéb más igényeit, illetve ügyeit az említett akadály ellenére is tudta érvényesíteni, illetve el tudta látni.

[126] A fellebbezésben is megjelölt két tanú olyan körülmények igazolására került bejelentésre, amelyek már nélkülük is bizonyítottak, hiszen a perben már nem volt vitás, hogy a felperes egyeztetett az ingatlanok eladóival és számosan tudtak arról is, hogy a felperes az ingatlanok valódi vevője. A felperes a 36. számú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint maga állította, hogy tanú1 és tanú2 tanúk arról tudnak nyilatkozni, hogy mik voltak az ügyletkötés körülményei, a kárpótlási jegyek miként jöttek az ügyletben képbe, illetve hogy az I. rendű alperessel esetenként miként egyeztetett a szőlőtelepítésről. Azon bírói kérdésre, miszerint a felperes mit mondott az I. rendű alperesnek, amikor a földek megvásárlására került sor, a felperes azt állította, hogy azt sem tudta, hogy ő írta-e alá a szerződést, az I. rendű alperes annyit tudott, hogy kárpótlási jegyeket vett a felperes és valahogyan ezek közbejöttével vásárol ingatlanokat.

[127] Helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy nincs jelentősége a per eldöntése szempontjából, hogy kinek a hibájából hiúsult meg az egyébként meg sem állapított feltétel, így az ezt célzó csatlakozó fellebbezés ugyancsak alaptalan.

[128] A tényállás 3. pontjával összefüggésben is helytálló volt a törvényszék indokolása, azaz a felperesnek nincsen perbeli legitimációja az abban szereplő ingatlan peresítésére. Az ingatlannak se nem tulajdonosa, se nem haszonélvezője, az I. rendű alperes fennálló haszonélvezeti joga legfeljebb az ingatlan tulajdonosát zavarhatná, ám az nem a felperes.

[129] A perbeli fellebbezés tartalmától függetlenül az ítéltábla rámutat arra, hogy az helyrajzi szám32 helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlan (1/F/26. szám alatt csatolt tulajdoni lap) a XIII. rendű alperes tulajdona volt. Ez az ingatlan a 2. történeti tényállásban van említve, de szerződés a perben nincs csatolva és a tulajdoni lapról az derül ki, hogy a XIII. rendű alperes és az I. rendű alperes között ajándékozási szerződés történt, majd a felperes ezt 2016. szeptember 19-én ugyancsak ajándékozás címén megszerezte. Ennek az ingatlannak tehát az ítélelhozatalkor a felperes a tulajdonosa az ingatlan-nyilvántartás szerint és bár így a tényállásbeli helyzet tisztázatlan, az azonban biztos, hogy ilyen ingatlan-nyilvántartási állapot mellett a felperesi kereset alaptalan.

[130] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[131] A felperes a másodfokú eljárásban is peresztes lett, azonban a másodfokú eljárásban teljes személyes költségmentességben részesült, így a fellebbezési eljárásban az állam által előlegezett eljárási illeték az állam terhéen marad, figyelemmel a Pp. 83. § (1) bekezdése, illetve a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §, illetve 14. §-aira.

[132] Előbbi jogszabályi rendelkezésre figyelemmel az I. rendű, illetve XIII. rendű alperesek által előlegezett saját perköltségüket pernyertességük okán a felperes tartozik viselni, mely az ügyvédi képvisellel felmerült perköltségből állt.

[133] Ezt a bíróság általános forgalmi adótartalmat is megjelölve állapította meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltak alapján, figyelemmel a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenység mértékére és a perbeli jogvita bonyolultságára.

Debrecen, 2022. január 20.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Pribula László s.k. bíró